

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2022. május 17.

Javítani kellene a kisvállalkozások nemzetköziesítéséhez nyújtott uniós támogatás irányítását és láthatóságát

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint az Európai Bizottság azonosította az uniós kis- és középvállalkozások (kkv-k) nemzetközi szintre lépésének fő akadályait, és számos intézkedést hozott, hogy segítse üzleti tevékenységük kiterjesztését az unión belüli és kívüli nemzetközi piacokra egyaránt. Ezek az intézkedések azonban néha nem koherensek és nem kellően ismertek, továbbá a Bizottság nem minden esetben hozza azokat összhangba a tagállamok nemzeti programjaival. A Bizottság kiemelt kezdeményezése, az Enterprise Europe Network (EEN) – egy nemzetközi ambíciókkal rendelkező kkv-kat támogató hálózat – számára jobb lefedettséget kellene biztosítani a nem uniós országokban, míg egy másik, elsősorban a csúcstechnológiát alkalmazó induló vállalkozásokra irányuló kezdeményezés, a Startup Europe esetében fokozni kellene tevékenységeinek hosszú távú folytonosságát.

Az összes uniós vállalkozás 99%-a kkv – azaz 250 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató vállalkozás –, így kijelenthető, hogy ezek alkotják az uniós gazdaság gerincét. A pénzügyi szektort leszámítva ők biztosítják a versenyszférabeli munkahelyek kétharmadát, és ők állítják elő az Unió gazdasági termelésének több mint felét. Az uniós exportnak ugyanakkor csak 30%-át adják ezek a vállalkozások. A kkv-k kevésbé aktívak a nemzetközi piacokon, mint a nagyobb vállalkozások: gyakran nincsenek tisztában a nemzetközi kereskedelem működésével és az állami támogatási programokkal, és sok esetben egyszerűen nem rendelkeznek a szükséges ismeretekkel. E helyzet orvoslására a Bizottság számos támogatási programot vezetett be. 2011-ben elfogadta a kkv-k nemzetközivé válására irányuló uniós stratégiát, amelynek célja az összes meglévő támogatás koherenciájának és koordinációjának javítása.

„A kisvállalkozások nagy üzletet jelentenek az Uniónak. Az egész Európán belüli kereskedelem és az Unió határain túlra irányuló export révén pedig még nagyobb mértékben járulhatnak hozzá az uniós gazdasághoz – jelentette ki Ivana Maletić, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – A Bizottságnak könnyebben elérhetővé kellene tennie a kkv-k nemzetközivé válásának támogatására vonatkozó információkat, és programjait közelebb kellene hoznia az európai kkv-khoz, mert számos olyan eszköz és projekt létezik már ma is, amelyekre azok még nem figyeltek fel.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A számvevők megállapították, hogy a stratégiát még nem sikerült teljes mértékben végrehajtani. Bár a Bizottság legalább részben megvalósította a legfontosabb intézkedéseket – például az exportáló vállalatok online információs portáljának (Access2Markets) fejlesztését –, az intézkedések uniós és tagállami szintű koherenciájának javítását célzó egyes fontos tevékenységek nem jártak sikerrel. A Bizottság nem tudott naprakész jegyzéket bemutatni a hiányosságok, átfedések és szinergiák azonosítására irányuló intézkedésekről. A számvevők továbbá a kkv-k nemzetközivé válását elősegítő számos uniós tevékenység koherenciáját sem tartják megfelelőnek, mivel szerintük több szinten – például az uniós és a tagállami tevékenységek között is – hiányzik a koordináció. Megjegyzik továbbá, hogy a Bizottság nem mindig foglalkozott megfelelően a támogatási programok pénzügyi fenntarthatóságával, így több, egyébként pozitív eredményeket hozó programot megszüntettek. Ami a figyelemfelkeltést illeti, a nemzetköziesítés támogatásával kapcsolatos információk ma már könnyebben hozzáférhetők, de a döntő fontosságú, azonban a kkv-k számára bonyolult szabadkereskedelmi megállapodások előnyei még nem kapnak kellő reflektorfényt.

A számvevők megállapították, hogy az EEN elérte céljait, de további fellépésekre van szükség láthatóságának, koordinációjának, a nem uniós országokban való lefedettségének, valamint kapacitásépítésének javítása érdekében, hogy jobban tudja támogatni a kkv-kat a finanszírozáshoz való hozzáférésben és a szabadkereskedelmi megállapodások előnyeinek kiaknázásában. Az EEN teljesítménye országoként és konzorciumonként eltérő volt, és míg egyes Unión kívüli üzleti együttműködési központok (pl. az EU–Japán központ) munkáját nagyra értékelték, másokat bíráltak rossz szolgáltatási színvonaluk és reakcióképességük miatt. Az EEN tagjai arról is beszámoltak, hogy a központok nem rendelkeztek megfelelő jelenléttel egyes kulcsfontosságú kereskedelmi partnernek minősülő országokban, köztük Kínában. Ami a Startup Europe kezdeményezést illeti, az a számvevők szerint csak rövid távon nyújt megoldást az induló innovatív vállalkozások igényeire, mivel valamennyi támogatott projekt a támogatás lejártával megszűnt és a tevékenységek kivétel nélkül általános fenntarthatósági problémákba ütköztek. A más eszközökkel való együttműködés korlátozott volt, és a kezdeményezés néha azzal az eredménnyel járt, hogy az induló vállalkozásokat az Unión kívüli nagyvállalatok vásárolták fel: ez ellentmond annak a célnak, amely szerint úgy kell segíteni a vállalatok nemzetközi növekedését, hogy azok az Unióban maradjanak. A számvevők továbbá javasolják a Bizottságnak, hogy javítsa az eredmények nyomon követését, hogy értékelni lehessen, a kezdeményezés egészében milyen mértékben járult hozzá a kkv-k nemzetköziesítéséhez.

Háttér-információk

Az uniós tagállamokban több mint 20 millió kkv működik, amelyek mintegy 100 millió embert foglalkoztatnak. A kis- és középvállalkozások olyan, 250-nél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozások, amelyek éves forgalma nem haladja meg az 50 millió eurót, vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 43 millió eurót. A „nemzetköziesítés” az a folyamat, amelynek révén a vállalkozások a nemzetközi piacok résztvevőivé válnak, főként export révén. A kifejezetten a kkv-k nemzetköziesítését célzó uniós finanszírozás a 2014–2020-as időszakban mintegy 850 millió eurót tett ki, amelyből mintegy 450 millió euró jutott az EEN-nek és 30 millió euró a Startup Europe-nak; ezt további olyan uniós intézkedések egészítik ki, amelyek más területek mellett a kkv-k nemzetköziesítését is lefedik (pl. esb-alapok, ESBA és Horizont 2020). Az EEN és a Startup Europe jelenti az első kapcsolattartó pontot az exporthoz tanácsadási támogatást és hálózatépítési lehetőségeket kereső európai kkv-k és induló vállalkozások számára. 2020 végén az EEN-nek 65 országban több mint 625 partnerszervezete volt (például regionális fejlesztési ügynökségek,

kereskedelmi kamarák vagy kutatóintézetek), amelyek regionális konzorciumokba tömörülnek. 2014 és 2020 között a Startup Europe 22 projektet támogatott, amelyek több mint 1000 vállalkozást értek el. „A kkv-k nemzetközivé válását támogató eszközök: nagy számú támogató intézkedés, ám ezek nem teljesen koherensek és koordináltak” című, 07/2022. sz. különjelentés (amely már elérhető a [Számvevőszék weboldalán](#)) a kis- és középvállalkozások támogatására összpontosító számvevőszéki kiadványok sorozatának legfrissebb darabja. Témájához szorosan kapcsolódnak a [tőkepiaci unióról](#), a [kkv-támogató eszközről](#), a [kockázati tőkéről](#), valamint a [kkv-garanciaeszközről](#) szóló jelentések. A Számvevőszék rövidesen [a kkv-k versenyképességének](#) uniós támogatásáról is közzétesz majd egy különjelentést.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502